

**ПЛАН ЗА НАМАЛУВАЊЕ НА ЗАГАДУВАЊЕТО И
ПОДОБРУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА
АМБИЕНТНИОТ ВОЗДУХ 2019-2024
(ПЛАН ЗА КВАЛИТЕТ НА ВОЗДУХ)**

Општина Струмица

Планот за намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на воздухот има за цел да се намали загадувањето и да се подобри квалитетот на воздухот во агломерацијата Град Струмица. Планот е изготвен согласно членовите 23 и 26 од Законот за квалитет на амбиентниот воздух

Оценката на квалитетот на воздухот е направена врз основа на информациите за квалитетот на воздухот добиени од една станица за мониторинг на квалитетот на воздухот поставена во дворот на Општа Болница на ул. „Панче Пешев“, вклучена во националната мрежа за мониторинг на воздухот (ДАМСКАВ) станицата за мерење на PM_{10} на Универзитет Гоце Делчев Штип поставена на плоштадот Гоце Делчев

- Најкритични загадувачки супстанции во агломерацијата на градот Струмица претставуваат суспендираните честички: концентрациите на PM_{10}
- Во овој План направена е и проценка на концентрациите на NO_2 , SO_2 , CO , O_3 , PM_{10} , $PM_{2.5}$, бензен, бензо(а)пирен и тешки метали врз основа на мерните податоци за периодот Јануари 2018-Јануари 2019 годи бензенот не покажуват локални надминува
- $PM_{2.5}$ започна да се мери од почеток на мај годинава и затоа немаме податоци за нив во планот.

- Планот за подобрување на квалитетот на воздухот во агломерацијата град Струмица е изготвен со активно учество на одделението за заштита на животната средина при општина Струмица од областа на квалитетот на воздухот, користејќи искуства од Националниот план за подобрување на воздухот, Планот и програмата за почист воздух на владата на РМ, податоци од националната мрежа за мониторинг на воздухот, податоци од инсталации кои поседуваат А и Б интегрирани дозволи за заштита на животната средина, Предлог мерките предложени во заклучоците од четириесеттата седница на владата на РМ од 28.11.2017, стоидеветата седница на владата на РМ од 14.12.2018, од законската и подзаконската регулатива за заштита на амбиентниот воздух на РМ.

За анализа на еден од најсуштинските медиуми на животната средина-воздухот, во однос на неговиот квалитет, на територијата на општина Струмица, се наметна потребата од идентификација на сите можни загадувачи:

- Производство на енергија;
- Индустрија;
- Сообраќај;
- Греење во домаќинствата;
- Управување со отпад;
- Градилишта;
- Земјоделство.

Проценка на вкупните емисии во Општина Струмица класифицирани по сектори

Извори	Проценка на емисии (во t/год.)					
	CO	NH ₃	NMVOС	NO _x	SO _x	PM
Сообраќај	442	4	46	154	26	9
Индустриско производство	2 81	/*	/*	1 52	15	2
Производство на енергија	1	/*	/*	18	1	1
Греење во домаќинствата	1028	17	154	13	4	205
Управување со отпад	0	/*	24	1	0	1
Земјоделски активности	/*	81	41	3	/*	5
Градилишта	0	/*	0	0	0	2
ВКУПНО	1752	102	265	341	46	225

*/ нема емисија

• Главните извори на емисии на **јаглерод моноксид** во Струмичкиот регион се: согорување од неиндустриски сектор , патен сообраќај и индустриски процеси додека уделот на другите сектори е занемарлив.

• Главните извори на емисии на **неметански испарливи органски соединенија** во Струмичкиот регион се: согорување од неиндустриски сектор, патен сообраќај, земјоделски активности и процеси на управување со отпадб, додека уделот на другите сектори е занемарлив. Сепак, можно е да е направен превид кај емисиите од индустрискиот сектор поради недостатокот на податоци од активноста на локално ниво.

• Главните извори на емисии на **азотни оксиди** во Струмичкиот регион се секторите: патен сообраќај и индустриско производство, со мал удел од производството на енергија и согорување од неиндустриски сектор.

• Главните извори на емисии на **сулфурни оксиди** во Струмичкиот регион се секторите: патен сообраќај и индустриско производство , со мал удел од производството на согорувањето од неиндустриски сектор и производството на енергија .

• Јасно е дека доминантниот извор на емисии на **суспендираните честички** во Струмичкиот регион е согорувањето од неиндустриски сектор (греење во домаќинствата) со 91% од вкупните емисии. Другите извори имаат мал удел во вкупните емисии на оваа загадувачка супстанца.

• Главниот извор на емисии на **амонијак** во Струмичкиот регион е секторот земјоделство , со помал удел од согорувањето од неиндустрискиот сектор и патниот сообраќај .

Генерален заклучок за ситуацијата со загадувањето на воздухот во агломерацијата Струмички регион

- Главната карактеристика на квалитетот на воздухот во Струмичкиот регион се многу високите концентрации на PM_{10} и $PM_{2.5}$, како и значителната варијација на концентрациите помеѓу зимските и летните месеци. Пресметката на емисиите и студијата за определување на уделите на различните извори на загадување покажуваат дека најголемиот дел од емисиите на примарни PM_{10} и $PM_{2.5}$ честички потекнуваат од греењето на дрва во домаќинствата.
- Сепак, за да се намалат концентрациите на PM_{10} , $PM_{2.5}$ и NO_2 , мора да се земат предвид и емисиите од сообраќајот. Емисиите од сообраќајот имаат примарно влијание врз квалитетот на воздухот на локално ниво во текот на летото во центарот на градот, каде што има најголема фреквенција на сообраќај

• Со цел да се намали создавањето секундарни PM и O₃, треба да се намалат и емисиите на NO_x, SO₂, VOC и NH₃ во сите главни сектори на емисии.

• Концентрациите на главните загадувачки супстанции не се стриктно и единствено поврзани со количеството на емисии. Локалните метеоролошки и топографски услови имаат силно влијание врз локалниот квалитет на воздухот и варијациите помеѓу зимските и летните месеци. Исто така висината на која се испуштаат емисиите и локацијата на изворите влијае врз тоа како концентрациите се разликуваат од географски и временски аспект.

Главните сектори кон кои се насочени мерките во овој план се:

- Греење во домаќинствата;
- Сообраќај;
- Индустрија;
- Управување со отпад;
- Производство и користење на енергија.

Како дополнување на мерките кои се строго поврзани со секторите на емисии споменати погоре во планот, постојат мерки кои се однесуваат на:

- Информирање на јавноста; -
- Административни политики.

За крај

- Општина Струмица е прва гасифицирана општина во Република Македонија со изградена 43 км гасоводна мрежа
- Гасифицирани ни се комплетно сите општински административни згради, зградите на јавните претпријатија, основни и средни училишта.
- Општина Струмица ќе воведо електричен јавен превоз за кој има распишано јавна набавка за 10 електрични автобуси
- Анализа
- Бројот на денови со надмината 24часовна гранична вредност во 2021 изнесува 133 дена
- Бројот на денови со надмината 24часовна гранична вредност во 2021 изнесува 80 дена
- Бројот на денови со надмината 24часовна гранична вредност во 2020 изнесува 100 дена
- Бројот на денови со надмината 24часовна гранична вредност во 2019 изнесува 107 дена
- Бројот на денови со надмината 24часовна гранична вредност во 2018 изнесува 112 дена

Ви благодарам на вниманието